

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 29 mars 1935 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 72 § växellagen m. m.

Genom en den 27 februari 1935 till riksdagen avlämnad proposition, nr 127, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

1) L a g om ändrad lydelse av 72 § växellagen.

Härigenom förordnas, att 72 § växellagen skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

Inträffar växels — — — å söckendag.

Skall åtgärd — — — helgdagar medräknas.

Likställda med allmän helgdag enligt denna lag vare påskafton, midsommarafton och julafton.

Vid beräkning — — — ej medräknad.

Uppskovsdagar äge — — — ej rum.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1935.

2) L a g om tillägg till 55 § checklagen.

Härigenom förordnas, att till 55 § checklagen skall fogas ett nytt stycke av följande lydelse:

Likställda med allmän helgdag enligt denna lag vare påskafton, midsommarafton och julafton.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1935.

3) Lag

angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 30 maj 1930 (nr 173) om beräkning av lagstadgad tid.

Härigenom förordnas, att 2 § lagen den 30 maj 1930 om beräkning av lagstadgad tid skall erhålla följande ändrade lydelse:

Infaller tid, då enligt lag eller särskild författning åtgärd sist skall företagas, å söndag eller annan allmän helgdag eller å påskafton, midsommarafton eller julafton, må åtgärden företagas å nästa söckendag; dock att vad sålunda stadgats ej skall gälla, där åtgärden skall företagas senast å viss rättgångsdag eller inskrivningsdag och denna infaller å någon av ovan sist angivna tre dagar.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1935.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för förslagen, får utskottet hänvisa till propositionen.

I en vid 1934 års riksdag inom andra kammaren väckt motion, nr 298, hemställde herr Holmström m. fl., att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning angående införande i Sverige av motsvarighet till Englands »bank holidays» och Tysklands »Bankfeiertage» samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kunde giva anledning.

På förslag av andra lagutskottet (utlåtande nr 16), som till behandling förhaft nämnda motion, hemställde riksdagen i skrivelse den 7 april 1934, nr 134, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning rörande lämpligheten av en sådan ändring i gällande lagstiftning rörande bestämd tid för utförande av vissa rättshandlingar inom affärlivet, att hinder ej mötte att hålla bankerna stängda påskafton, midsommarafton och julafton, då dessa dagar infölle å söckendag, samt möjligen ytterligare någon helgfri dag i anslutning till söndag under den senare hälften av året, ävensom för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

De stadganden, som utskottet därvid åsyftade, voro 72 § *växellagen*, 55 § *checklagen* och 2 § *lagen den 30 maj 1930 om beräkning av lagstadgad tid*.

I 72 § *växellagen* stadgas, att om en växels förfallodag inträffar å söndag eller annan allmän helgdag, betalning för växeln ej får krävas förrän nästa söckendag. Alla andra åtgärder med avseende å växel, såsom uppvisande till godkännande och upptagande av protest, få likaledes vidtagas endast å söckendag. Om åtgärd, som nu sagts, skall vara vidtagen inom viss tid, vars sista dag är allmän helgdag, utsträcker tiden för åtgärdens vidtagande till att

omfatta jämväl påföljande söckendag. I 55 § checklagen ges i tillämpliga delar motsvarande bestämmelser i fråga om åtgärder med avseende å check.

De svenska växel- och checklagarna ha utfärdats efter ratificering av mellanfolkliga konventioner, vilka undertecknats efter konferenser i Genève 1930 (ang. växel) och 1931 (ang. check). Dessa konventioner innefatta förpliktelse för signatärmakterna att införa gemensamma lagar angående växel och check. De kontraherande staterna äga emellertid göra avvikelser från de föreslagna gemensamma lagarna i de hänseenden, som angivas i en vid vardera konventionen fogad bilaga. I dessa bilagor uttalas, bland annat, att de kontraherande staterna äga rätt att i fråga om åtgärder med avseende å växel eller check föreskriva, att vissa söckendagar skola likställas med helgdagar.

I 2 § av lagen om beräkning av lagstadgad tid föreskrives, att om tid, då enligt lag eller särskild författning åtgärd sist skall företagas, infaller på söndag eller annan allmän helgdag, åtgärden får företagas å nästa söckendag.

I *propositionen* föreslås, dels att i 72 § växellagen och 55 § checklagen införas stadganden av innehåll, att påskafton, midsommarafton och julafton likställas med allmän helgdag enligt nämnda lagar, dels ock att 2 § lagen om beräkning av lagstadgad tid ändras på det sätt, att vad i sistnämnda lag finnes stadgat om fatalietids infallande på söndag eller annan allmän helgdag kommer att avse jämväl nyssnämnda tre dagar med det undantag, att vad sålunda stadgats ej skall gälla, då åtgärd skall företagas senast å viss rättegångsdag eller inskrivningsdag och denna infaller å någon av de nämnda helgdagsaftnarna.

Enligt förevarande förslag skulle i 72 § växellagen, 55 § checklagen och 2 § lagen den 30 maj 1930 om beräkning av lagstadgad tid införas stadganden av innehåll, att påskafton, midsommarafton och julafton vore likställda med allmän helgdag enligt nämnda lagar. Utskottet har i sitt vid förra årets riksdag avgivna utlåtande nr 16, vilket godkänts av riksdagen, ifrågasatt, att med dessa tre dagar skulle jämsställas ytterligare någon helgfri dag i anslutning till söndag under den senare hälften av året, då antalet helgdagar är väsentligt mindre än under årets tidigare skede. I de lagutkast, som uppgjorts inom justitiedepartementet, föreslogs i sådant hänseende andra lördagen i november. Förslaget härom blev emellertid i ett flertal yttranden föremål för kritik, varvid särskilt framhölls, att införandet av en dylik bankfridag saknade stöd av sedvänja samt att dagen infölle vid en ur rekreationssynpunkt olämplig årstid. I en del av dessa yttranden uttalades, att berörda fridag borde förläggas till en tidigare tidpunkt, i vilket hänseende föreslogs särskilda dagar under tiden den 15 september—den 15 oktober. Då enligt departementschefens förmenande icke heller någon av de sålunda förordade dagarna syntes fylla de angivna kraven på sedvänja och lämplighet ur rekreationssynpunkt, har departementschefen ansett sig böra föreslå, att den nya lagstiftningen tills vidare inskränkes till att omfatta allenast de tre omförmälda helgdagsaftnarna. Ut-

Utskottet.

skottet delar departementschefens uppfattning, att lagstiftningen för närvarande bör begränsas till de nämnda helgdagsaftnarna. En prövning av frågan om lämpligheten att förlägga en bankfridag till hösten torde böra tills vidare anstå. Ej heller i övrigt har utskottet funnit anledning till erinran mot ifrågasvarande förslag.

Utskottet får för den skull hemställa,

att förevarande proposition måtte bifallas av riksdagen.

Stockholm den 29 mars 1935.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, Sigfrid Hansson, Sam Larsson, Gustaf Tamm, P. Sandström**, *Norman, Olof Carlsson** och *Carlström*;

från andra kammaren: herrar *Hage, Petersson* i Lerbäcksbyn*, *Olovson* i Västerås, *Pettersson* i Hällbacken*, *Hansson* i Trollhättan, *Olsson* i Staxäng, *Johansson* i Tväråselet och *Sandberg*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.